

Årsberättelse 2020

Programnämnd barn och utbildning

Beslutad av Programnämnd barn och utbildning, den 5 mars 2021

Dokumentansvarig på politisk nivå: Programnämnd barn och utbildning

Dokumentansvarig på tjänstemannanivå: Programdirektör barn och utbildning

Innehåll

1. Förslag till beslut.....	2
2. Programdirektörens bedömning och analys.....	3
2.1 Programdirektörens analys av verksamhetens resultat.....	3
2.2 Händelser av väsentlig betydelse.....	4
2.3 Förväntad utveckling.....	4
3. Sammanfattande iakttagelser för programområde Barn och utbildning.....	6
4. Uppföljning av nämndens verksamhet och utveckling.....	7
4.1 Målområde 1.....	8
Örebroare i sin fulla kraft.....	8
4.2 Målområde 2.....	9
Lärande, utbildning och arbete genom hela livet.....	9
4.3 Målområde 3.....	11
Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro.....	11
4.4 Målområde 4.....	13
Örebro skapar livsmiljöer för god kvalitet.....	13
4.5 Målområde 5.....	14
Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald.....	14
4.6 Målområde 6.....	15
Hållbara och resurseffektiva Örebro.....	15
4.7 Politiska prioriteringar.....	17
5. Programnämnd barn och utbildningsresurser.....	19
5.1 Programnämndens resurser.....	19
5.2 Effektivisering.....	21
5.3 Programnämndens egen verksamhet.....	22
5.4 Driftnämndernas ekonomiska resultat.....	24
5.5 Effekter av coronapandemin.....	29
5.6 Kostnadsutveckling.....	31
5.6 Investeringar.....	32
6. Fem år i sammandrag.....	33
7. Servicegarantier.....	34
8. Inriktningar och åtaganden.....	35
9. Bilagor.....	37

1. Förslag till beslut

En sammanställning av programområdets ekonomi per den 31 december 2020.

Programområde barn och utbildning visar en positiv budgetavvikelse på 40,5 miljoner kronor varav 17,7 miljoner kronor är hänförligt till intraprenaderna. Resultatet exklusive intraprenaderna uppgår till en positiv budgetavvikelse på 22,8 miljoner kronor. Det ekonomiska läget för programområde Barn och utbildning är fortsatt ansträngt. Totalt bedöms det finnas förutsättningar för en långsiktig hållbar ekonomi inom programområdet, men det kommer krävas åtgärder på både nämnds- och verksamhetsnivå.

Året har till stora delar präglats av Coronapandemin och alla verksamhetsformer från förskola till gymnasieskola har fått ställa om och anpassa sig till rådande omständigheter och Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Arbetet med att trygga kärnuppgragen och nå målen fortsätter.

De största utmaningarna för programområdet är att kunskapsresultaten ska stärkas och att samtliga nämnder ska ha en ekonomi i balans. Det handlar om att kunna erbjuda en så bra och trygg skolgång som möjligt, från förskola till gymnasieskola, för att alla barn och elever ska kunna utvecklas och få möjlighet till ett bra framtida liv.

Örebro är en storstad tillika tillväxtkommun vilket påverkar Programnämnd barn- och utbildning genom att kommunen kommer att ha stora behov under flera år framåt med att tillskapa nya förskole- och skolplatser och säkra kompetensförsörjningen.

Samspelet och samarbetet i kommunen är en viktig förutsättning för att lyckas med programområdets uppdrag. Programnämnden verkar också i en övergripande roll som tillväxtmotor och ansvarig för att bidra i regional och nationell utveckling tillsammans med HR avdelningen inom Kommunstyrelseförvaltningen och övriga programområden.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till Programnämnd barn och utbildning

1. Årsberättelsen för 2020 fastställs.
2. Årsberättelsen överlämnas till Kommunstyrelsen för vidare hantering.
3. Det ekonomiska resultatet för programområde Barn och utbildning följs fortsatt upp i månatliga rapporter till Programnämnd barn och utbildning.

2. Programdirektörens bedömning och analys

De ekonomiska konsekvenserna av covid-19 har varit svåra att bedöma. Programområdets förvaltningar haft i uppdrag att planera för olika händelseutvecklingar av pandemin med hjälp av scenarier framtagna av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). De bedömda ekonomiska effekterna av covid-19 följs upp i kapitel 5.5.

Under året tog staten över all sjuklönekostnad för perioden april-juli och för perioden augusti-december ersattes kommunen för den överstigande sjuklönekostnaden över normal nivå. Osäkerheten med anledning av covid-19 och dess ekonomiska effekter för 2021 är fortsatt svåra att förutse.

2.1 Programdirektörens analys av verksamhetens resultat

Utifrån de uppdrag som åligger Programnämnden i enlighet med reglementet och som spänner från myndighetsutövande till strategisk skolutveckling har det hänt en del under året. Trots avbrott och omprioriteringar, utifrån Coronapandemin, kan konstateras att många uppdrag är omhändertagna liksom ett stort antal frågor som också tillkommit sedan årsskiftet. Arbetet har bland annat präglats av åtaganden med fokus på att skapa förutsättningar för att fler elever ska klara att nå kunskapsmålen och detta behöver fortsatt stärkas.

Programområde barn och utbildning visar en positiv budgetavvikelse på 40,5 miljoner kronor varav 17,7 miljoner kronor är hänförligt till intraprenaderna. Resultatet exklusive intraprenaderna uppgår till en positiv budgetavvikelse på 22,8 miljoner kronor. Det ackumulerade resultatet för intraprenaderna är fortsatt positivt inom förskola och grundskola.

Det ekonomiska läget för programområde barn och utbildning är trots den positiva avvikelsen i år, fortsatt ansträngt. Den positiva ekonomiska effekten beror till stor del på att kommunen har erhållit kompensation för sjuklönekostnader. Verksamheterna har arbetat med att få en ekonomi i balans både utifrån den negativa budgetavvikelsen som programområdet gick in med i 2020 men också årets effektiviseringsuppdrag som uppgick till 2,0 procent, motsvarande 63,6 miljoner kronor. En del av effektiviseringsuppdraget avser riktat effektiviseringsuppdrag på inköp som motsvarar 15,3 miljoner kronor. Nuvarande nivå på effektiviseringen upplevs som alltför stor för programområdet samtidigt som vi inte anser oss fått efterfrågat stöd från Upphandlingsenheten.

Det ökade antalet barn och elever i förskola och skola har lett till att nya lokaler tillskapats. Det har också funnits behov av renovering av lokaler samt ersättning av uttjänta byggnader. Under perioden 2015–2020 har kostnaderna för lokaler inom förskola och skola ökat från cirka 320 miljoner kronor år 2015 till cirka 640 miljoner kronor som är den budgeterade kostnaden för år 2020 vilket motsvarar en ökning på 100 procent. Under motsvarande period har barn- och elevantalet ökat med cirka 10 procent vilket innebär att kostnaden per barn och elev har ökat med cirka 79 procent. Fortsatt kommer kostnadsutvecklingen av våra lokaler att följas kontinuerligt.

Några av de effekter av coronapandemin som programområdet ser i dagsläget är högre vikariekostnader samtidigt som kostnaderna för månadsavlönade sjunkit för samma

period, uteblivna intäkter från restauranger och dagvård inom Vård och omsorg, uteblivna intäkter som är hänförliga till stängda gymnasieskolor vilket också innebär minskade livsmedelskostnader och vikariekostnader, minskade intäkter för studiehandledning under del av våren då studiehandledare har stöttat andra delar i verksamheten, något minskade föräldraavgifter från vårdnadshavare som har barn i förskola och fritidshem samt ökade kostnader för begränsad samplanering av skolskjutsar. Programområdet har fått statsbidrag för merkostnader samt ersättning för sjuklönekostnad från Skatteverket. Sammanfattningsvis ser kommunen att det inte påverkat ekonomin på kort sikt men det kan bli konsekvenser på lång sikt som vi inte känner till nu.

Totalt bedöms det finnas förutsättningar för en långsiktig hållbar ekonomi inom programområdet, men det kommer krävas åtgärder och ställningstagande på både kommun-, nämnd- och verksamhetsnivå. Insatser behövs på alla nivåer inom programområdet för att få en långsiktig hållbar ekonomi. Bedömningen i övrigt är att våra verksamheter bedrivs på ett sätt som motsvarar våra uppdrag, men att insatser behövs för en ekonomi i balans samt för att utveckla och stärka uppdragen inom vissa områden och enheter.

Programnämnden ska säkerställa likvärdig förskola och skola för alla barn och elever oavsett huvudman och därför ska mer tid läggas på uppföljnings- och analysarbete. Under hösten påbörjades även arbetet med översyn av ett antal resursfördelningsmodeller vilka kommer avslutas under 2021.

2.2 Händelser av väsentlig betydelse

Året har till stora delar präglats av Coronapandemin och alla verksamhetsformer från förskola till gymnasieskola har fått ställa om och anpassa sig till rådande omständigheter och Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Alla har arbetat intensivt för att trygga kärnuppdragen och nå målen, genom en god samverkan i kommunen och med Region Örebro län.

Från och med den 1 september 2020 publicerar Skolverket enbart statistik på riksnivå och uppgifter som kan härledas till enskilda skolor är numera belagda med sekretess. Detta efter en dom i Kammarrätten som innebär att uppgifter från SCB om exempelvis fristående skolors flöde, betygssättning och sammansättning av elever ska omfattas av sekretess. Utbildningsdepartementet har presenterat en lösning på problemet med sekretessbelagda uppgifter om skolor. I en promemoria som nu är ute på remiss föreslogs nya tidsbegränsade bestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen. Dessa bestämmelser ska bryta statistiksekretessen så att myndigheter som ägnar sig åt särskild verksamhet för framställning av statistik, så som SCB, kan lämna uppgifter som avser enskilda huvudmän inom skolväsendet till Skolverket och kommuner för att de ska kunna utföra sitt uppdrag enligt lag. Ändringarna i offentlighets- och sekretesslagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2021 och upphävas den 1 juli 2023, samtidigt som en långsiktig lösning beräknas vara på plats.

2.3 Förväntad utveckling

Arbetet framåt präglas av åtaganden med fokus på att skapa förutsättningar för att fler elever klarar att nå kunskapsmålen och att skapa framtidens förskola och skola där alla barn och elever ges möjlighet att nå målen. Likaså är arbetet med att öka likvärdigheten för barn och elever en mycket viktig del inom Programnämndens område. Här ligger ett antal åtaganden på de ekonomiska förutsättningarna för att förskolan och skolan i Örebro kommun ska kunna hålla hög kvalitet och utgöra en god grund för framtida yrkesverksamhet och/eller fortsatta högre studier.

Programområde barn- och utbildning är inne i ett expansivt skede vilket till stor del beror på att Örebro är en tillväxtkommun. Antalet barn och elever ökar i alla åldersgrupper vilket leder till att nya förskole- och grundskoleplatser behöver tillskapas. När kommunen växer innebär det också att kostnader för skolskjuts, elevresor, specialskolor, mm ökar. Det finns ett fortsatt behov av lokalanpassningar, renoveringar och ersättningar av lokaler vilket ställer krav på en flexibel organisation då antalet barn och elever hela tiden förändras.

Kommunerna står inför stora utmaningar och i den så kallade Kommunutredningen Starkare kommuner – med kapacitet att klara välfärdsuppdraget, SOU 2020:8, konstateras att

“...de demografiska förändringarna, med en ökande befolkning i främst storstadskommuner och täta kommuner nära en större stad med fler barn och unga, får stora effekter för kommunernas kostnads- och personalmässigt stora verksamheter, framförallt skola, förskola, äldreomsorg samt individ- och familjeomsorg. Det handlar om svårigheter att rekrytera personal till de olika verksamheterna men också om ett ökat behov av investeringar i och underhåll av verksamhetslokaler samt ökande driftskostnader.”

Lokalförsörjningsplaneringen och investeringsprogrammet visar på behovet av lokaler för planperioden. Behov finns av ytterligare prioriteringar bland annat utifrån vad lokal- kapacitetsutredningen visade genom att möjliggöra fler elever i befintliga lokaler. Det leder till minskade investeringar för kommunen vilket är ett uppdrag till Programnämnderna utifrån Budgetdirektivet 2021–2023. Samarbeten och samordning inom kommunen och med bolagen är en förutsättning för lokalförsörjningsprocessen men också för att dämpa kostnadsutvecklingen. Samarbete med fristående aktörer och planering utifrån kommande etableringar av nya fristående förskolor och skolor måste vägas in i kommunens planering.

Volympotten, som Programnämnden tilldelas i budgeten för ett förändrat antal barn och elever, behöver ha en utformning så att det blir tydligt för både Kommunstyrelsen och Programnämnden vad som förväntas för nästkommande budgetår, men också för den strategiska långsiktiga budgetplaneringen. Om volympotten inte täcker kostnaderna för den växande staden påverkar det programområdets ekonomi genom att tilldelningen till förskolor och skolor kommer att behöva minska. Det är fortsatt viktigt att följa den ekonomiska kostnadsutvecklingen, vilket kommer att ske genom månadsrapporter, delårsrapporter samt årsberättelsen.

Inom området digitalisering har en kartläggning genomförts som identifierat både IT-stöd samt resursuppskattning för att förvalta komponenterna. Arbetet syftar till att bland annat ge bättre kostnads kontroll och ett mer effektivt stöd till användarna. Under hösten har arbetet med resurstillsättning påbörjats och genomförts. En stor förändring i digital frånvarohantering har implementerats under året för grundskolor och gymnasieskolor samt att förberedelser för revidering av E-skola inletts med planerad start 2021.

Programnämnden ska skapa förutsättningar för en långsiktig och strategisk kompetensförsörjning. Nämnderna kommer både att behöva attrahera och rekrytera medarbetare till vissa yrkeskategorier och ämnesbehörigheter, behålla och utveckla befintlig personal för att kunna utveckla undervisning och arbetssätt, samt jobba med omställning vilket är en stor utmaning för kommunen.

3. Sammanfattande iakttagelser för programområde Barn och utbildning

Målområden	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
Örebro i sin fulla kraft	Samverkan över program- och förvaltningsgränser under pandemin	Fortsätta utveckla samverkan för att nå högsta resursnytta och effektivitet över program- och förvaltningsgränser
Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro	Behov av barnomsorgsplatser tillgodosedd inom fyra månader Omställningen till distansundervisning skedde på ett bra sätt och gymnasieskolan visar goda resultat	Måluppfyllelsen inom grundskolan Skillnader i måluppfyllelse mellan skolor och inom skolor
Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro	Goda resultat i brukarundersökningen Verksamheten Bryggan har etablerats	Fortsätta stärka trygghetsarbetet på alla nivåer
Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet	Pågående arbete kring utemiljöer på förskolor och skolor	Fortsätta stärka arbetet kring utemiljöer
Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald	Intresset för att arbeta utomhuspedagogiskt i skolorna har ökat under året vilket är positivt ur ett hållbarhetsperspektiv	Arbeta för en fortsatt hållbar utveckling av lokaler, som tillgodoser behoven utan att bidra till en ökad miljö- och klimatbelastning
Hållbara och resurseffektiva Örebro	Programövergripande samarbete för att möta lokalbehov samt lokaleffektivitet Minskad investeringsnivå Ekonomiskt resultat	Fortsatt fokus på ekonomiskt resultat Lokaleffektivitet- fler barn och elever i befintliga lokaler

4. Uppföljning av nämndens verksamhet och utveckling

Programnämnd barn och utbildning har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde

- säkerställa att grunduppdraget enligt nämndreglementet utförs,
- bidra till utveckling inom Kommunfullmäktiges mål i Övergripande strategier och budget,
- säkra förutsättningar för kvalitativa tjänster för medborgaren,
- fördela resurser för att skapa förväntade incitament och
- upprätthålla god ekonomisk hushållning.

Detta ska utföras i enlighet med den politiska ambitionen och de principer som ÖSB förmedlar. God ekonomisk hushållning säkerställs huvudsakligen i verksamhetsuppdraget och uppnås om nämnden utför sin verksamhet väl, kan betala för den och inte skjuter över betalningsansvaret på framtiden. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs också en god planering av varje nämnds resurser.

Nämndernas uppföljning är fokuserad på avvikelserapportering, vilket är i linje med den tillitsstyrning som kommunen tillämpar. Beskrivningar av goda resultat hålls korta eller utelämnas för att ge utrymme för att beskriva de områden där ytterligare förbättringar bör ske.

Inom varje målområde och dess kommunfullmäktigemål eller kluster av mål ger nämnden en beskrivning av utvecklingen inom målområdet. Nämnden har i programplanen sorterat in respektive kommunfullmäktigemål enligt något av följande tre alternativ:

- Att nämnden beskriver vad nämnden ska uppnå genom en insats (utifrån Kommunfullmäktiges mål och inriktningar) som kommer leda till önskvärd utveckling (ett eller flera åtaganden).
- Att nämnden beskriver hur nämnden bidrar till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetsätt.
- Att nämnden beskriver varför målet inte bedöms som relevant för nämnden.

Under kapitel 8 redovisas en sammanställning av åtaganden och inriktningar samt status.

Strategiskt viktiga frågor där Programnämnden tydligt ska styra är arbetet med strategisk skolutveckling, strategisk lokalförsörjning och en utvecklad och väl grundad resursfördelning. Framtidens förskola och skola skapar dock inte Programnämnden ensam. Här ska förutsättningar ges inom de områden Programnämnden har att styra och verka inom och uppföljning ska säkerställa att utvecklingen går åt rätt håll.

Det huvudsakliga uppdraget för kommunen är att erbjuda välfärd, service och tjänster av hög kvalitet till kommunens invånare i livets olika skeden. För att nå dit måste kvinnor, män, flickor och pojkar, ha möjlighet till utveckling. Utbildning lägger grunden för och påverkar i hög grad människors framtida liv, både vad gäller inkomst, hälsa och sociala faktorer. Det handlar om att kunna erbjuda en så bra och trygg skolgång som möjligt, från förskola till gymnasieskola, för att alla barn och elever ska kunna utvecklas och få möjlighet till ett bra framtida liv.

4.1 Målområde 1

Örebroare i sin fulla kraft

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

I Örebro kommun ska skillnaderna i livsvillkor och förutsättningar mellan kön, socioekonomisk ställning, funktionsnedsättning och geografiska skillnader minska

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska förbättra förutsättningarna för medborgarna att påverka sin framtid och vårt demokratiska samhälle

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska stärka förutsättningarna för en samverkan med civilsamhället, näringslivet och andra offentliga aktörer

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Kultur och fritidslivet ska vara tillgängligt för alla

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 1

Nämnden har bidragit till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetsätt. Detta följs bland annat upp genom den årliga brukarundersökningen där medborgarna, i detta fall elever och vårdnadshavare, får möjlighet att ge sin bild av kvalitén på den verksamhet som bedrivs. Brukarundersökningen för 2020 genomfördes under våren och redovisades på Programnämnden i september. Överlag uppvisades goda resultat men givetvis finns variationer som behöver analyseras av respektive huvudman och dess verksamhet. Se resultat under målområde 3 och 4.

Översyner av resursfördelningsmodellerna för förskolan och grundsärskolan fortsätter in på det nya året i samarbete med verksamheterna. Resursfördelningen ska verka kompensatoriskt bland annat när det gäller förutsättningar utifrån socioekonomiska eller geografiska skillnader och på detta sätt skapa förutsättningar för målområdet och dess kommunfullmäktigemål.

Under året har grunduppdraget till stor del kommit att handla om att förhålla och anpassa sig till coronapandemin och skapa likvärdiga förutsättningar för alla huvudmän, såväl fristående som kommunala, som alla verkar för våra medborgare i samhället. Ett närmare samarbete har utvecklats mellan programdirektör och huvudmännen där allt från att säkra upp vid en eventuell hög sjukfrånvaro i verksamheten, planering för en eventuell skolstängning, till tillgången till information översatt till flera språk, varit frågor att hantera. Detta samarbete behöver fortsätta stärkas, inte bara i frågor som rör pandemin, utan i skolfrågor som berör barn och elever i kommunen oavsett huvudman, för att bidra till målområdet.

4.2 Målområde 2

Lärande, utbildning och arbete genom hela livet

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Utbildning i Örebro ska bedrivas i en trygg lärandemiljö som stimulerar barn och elever till att utveckla sina förmågor, uppnå kunskapskraven samt nå sin fulla potential

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommuns näringslivsarbete ska bidra till långsiktig hållbar utveckling genom stärkt konkurrenskraft och goda förutsättningar för fler företag som skapar arbete till en växande befolkning

Indikatorer för att följa utveckling inom målområde 2	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde 2020
Behov av barnomsorgsplats tillgodosedd inom fyra månader	100	100	100	100
Läskunnighet i år 1, kommunal huvudman*, andel	F 91 P 87 T 89	F 94 P 89 T 91	F 94 P 89 T 91	Öka
Andel elever som når behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram, år 9, kommunal och fristående huvudman	F 82,4 P 78,2 T 80,2	F 82,3 P 81,1 T 81,7	F 83,2 P 80,0 T 81,6	Öka
Andel elever med gymnasieexamen inom fyra år, kommunal och fristående huvudman**	76	77,6	**	Öka

*Statistik kan endast i dagsläget tas fram i kommunal verksamhet

** Statistik kan ej redovisas per kön

**Avser elever som påbörjade en utbildning för fyra år sedan, i Örebro kommun, oavsett huvudman. Kan ej tas fram 2020 då resultaten ej redovisats nationellt.

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 2

Året har till stora delar präglats av coronapandemin och alla verksamhetsformer från förskola till gymnasieskola har fått ställa om och anpassa sig till rådande omständigheter och Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Alla har arbetat intensivt för att trygga kärnuppdragen och nå målen genom en god samverkan i kommunen och med Region Örebro län. Kommunens centrala krisledningsstab har tillsammans med förvaltningarnas staber och verksamheter löst de utmaningar man ställts inför med fokus på medborgarnas behov. Kontinuitetsplaneringar har gjorts för att säkra personal-tillgång och service till medborgarna.

Förskolans rektorer har organiserat sina verksamheter utifrån sina lokala förutsättningar för att undvika smittspridning men ändå med fokus på grunduppdraget. Vårdnadshavare i Örebro kommun har fortsatt kunna erbjudas plats i barnomsorg inom de fyra månader som lagen föreskriver. Detta skapar goda förutsättningar för vårdnadshavares barnomsorgsbehov vid studier eller arbete.

Grundskolan har haft stort fokus på eleverna i årskurs 9 under året för att tillgodose undervisning samt möjligheten att nå behörighet till gymnasiet. Det är fortfarande för många elever som inte når behörighet till gymnasieskolan. Andel elever som når behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram, år 9, både kommunal och fristående huvudman ligger på 81,6 %, ungefär samma nivå som föregående år. Flickor har något högre resultat än pojkar generellt. För den kommunala grundskolan prioriteras framåt att utveckla analysen av resultat på huvudmanna- och enhetsnivå genom det systematiska kvalitetsarbetet. Fokus ligger även på lärarnas förutsättningar att bedriva god undervisning och en kompetensförsörjning som ska säkra tillgången på arbetskraft. Det främjande och förebyggande arbetet i skolan ska stärkas genom en likvärdig barn- och elevhälsa utifrån elevernas olika behov av stöd samt skolornas trygghetsarbete. Närvaron uppmärksammades ytterligare under våren och under hösten infördes ett gemensamt närvarosystem för samtliga kommunala grundskolor, vilket ska leda till en bättre översikt och förutsättningar för främjande och förebyggande arbete.

För gymnasieskolans del skedde under året en stor omställning då verksamheten med mycket kort varsel växlade om till distansundervisning. I dagsläget ses inte att måluppfyllelsen när det gäller andel elever med en gymnasieexamen påverkats nämnvärt av övergången till distansstudier hos den kommunala huvudmannen. Det som kan konstateras är att det har varit yrkesprogrammen som haft störst utmaningar i att genomföra undervisning på distans. I övrigt har generellt sett den största utmaningen varit att stötta de elever som har svårt att hitta egna strukturer för studierna. Sociala relationer är svårare att etablera och upprätthålla när undervisningen sker på distans än i det fysiska klassrummet. Elevernas studieresultat och arbetsmiljö har följts upp under distanstiden och skolorna har jobbat metodiskt och effektivt med eleverna.

En stor utmaning för verksamhetsområde barn och utbildning är att utjämna de klyftor som finns. Skillnaden mellan Örebros skolor är stora både vad gäller måluppfyllelsen men också gällande elevernas socioekonomiska bakgrund. En ökad blandning av elever är önskvärd både ur ett integrationsperspektiv men också kopplat till måluppfyllelse och skolans demokratiuppdrag. Denna utmaning handlar om att både stödja skolornas inre organisation och att dessutom arbeta bredare tillsammans med andra verksamheter och externa aktörer för att stödja och stimulera elevers möjlighet att lära sig. Det bredare arbetet bör inte begränsas till att enbart handla om verksamheten inom barn och utbildning. Det behöver även inkludera till exempel socialtjänst, hälso- och sjukvård och centrala resurser på Örebro kommun för att på så sätt skapa en helhetsbild av barnets/ elevens samlade behov av stöd och hjälp. Insatser på andra håll, till exempel inom Programnämnd samhällsbyggnad samt kommunala bolag, med syfte att lyfta socioekonomiskt svagare områden, är också viktigt. Det har påbörjats och pågår förebyggande arbeten inom och mellan programområdena och även med Region Örebro län, men detta måste stärkas ytterligare.

Skolutveckling tillsammans Topp 25 2025 har fortsatt med både forskningsatsningar och övergripande satsningar vilket ska bidra och ge energi åt ett brett skolutvecklingsarbete där barn och elevers lärande står i centrum och därigenom öka barn och elevers kunskap och måluppfyllelse. Skolutvecklingsarbetet vänder sig till både kommunala och fristående huvudmän. Läs mer om Topp 25 på webbsidan pedagog.orebro.se

Arbetet med att utveckla lek- och lärmiljöer inom förskolan har skett, när det handlar om programnämndens uppdrag, bland annat inom ramen för arbetet med konceptförskolan och kopplat till verktyget för utemiljövärde. Det sistnämnda är ett verktyg som används för att bedöma gårdarnas kvalitet till exempel när det handlar om hur man ska bedöma tillgången på friyta. När det handlar om mer detaljerade insatser kopplat till lek- och lärmiljöer har det mesta skett inom huvudmannens uppdrag.

Inom området digitalisering har en kartläggning genomförts som identifierat både IT-stöd samt resursuppskattning för att förvalta komponenterna. Arbetet syftar till att bland annat ge bättre kostnads kontroll och ett mer effektivt stöd till användarna. Under hösten har arbetet med resurstillsättning genomförts. En stor förändring i digital frånvarohantering har implementerats under året för grundskolor och gymnasier samt att förberedelser för revidering av E-skola inletts med planerad start 2021. Det har även genomförts ett förarbete gällande ett gemensamt systemstöd för interkommunal ersättning tillsammans med länets övriga kommuner. En förstudie är genomförd gällande IT-stöd för kunskapsuppföljning hos elever och resultatet är överlämnat till styrgruppen för vidare beslut hur man önskar gå vidare.

4.3 Målområde 3

Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Välfärdens alla verksamheter jobbar med främjande insatser och förebyggande arbete

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun har ett strukturerat arbete för förbättrad psykisk hälsa i de verksamheter som möter människor i behov av stöd

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Hela Örebro ska upplevas tryggare och ingen människa ska begränsas i sitt liv på grund av otrygga miljöer

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Alla barn har rätt till bra boendemiljöer och att inte leva i ekonomisk utsatthet

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro ska vara narkotikafritt och konsumtionen av andra beroende-framkallande medel ska minska

Indikatorer för att följa utveckling inom målområde 3	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde 2020
Andel vårdnadshavare som uppger att deras barn känner sig trygga i förskolan, kommunal och fristående huvudman	F 97 P 97 T 97	F 97 P 96 T 96	F 98 P 97 T 97	90–100
Andel elever som känner sig trygga i skolan, (sammanställning år 3,5,8) kommunal och fristående huvudman	F 89 P 89 T 89	F 89 P 91 T 89	F 89 P 92 T 90	90–100
Andel elever som känner sig trygga i skolan, gymnasieskolan kommunal och fristående huvudman	F 92 P 94 T 92	F 90 P 91 T 90	F 91 P 91 T 90	90–100

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 3

Nämnden har bidragit till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetssätt, bland annat genom verksamheter inom Centralt skolstöd såsom Centrum för samverkan (Samba), NP-resurs och samverkan och specialpedagogisk kompetens. Det senaste tillskottet är verksamheten Bryggan som erbjuder ett samlat stöd för skolundervisning och behandling under ett och samma tak och är samägt av Programnämnderna barn och utbildning och social välfärd. Bryggan har under året gått från projektform till ordinarie verksamhet.

2019 genomfördes en organisationsförändring på Centralt skolstöd och en utvärdering av den nya organisationen sker under vintern 2020–2021 och kommer att redovisas under våren. Arbetet med att sätta en struktur för tidiga insatser för individer i behov av stöd, har inte kunnat prioriteras under året på grund av pandemin men uppdraget kommer att tas omhand under första kvartalet 2021 och redovisas i april 2021.

Trygghetsarbetet spelar en viktig roll på förskolor och skolor och upplevelsen av trygghet mäts årligen i den gemensamma brukarundersökningen. Även om andelen barn och elever som upplever sig trygga, generellt sett håller en jämn och hög nivå, pågår arbetet med att alla ska uppleva sig trygga i förskolan och skolan. Det är precis som med kunskapsresultaten bland eleverna, stora variationer mellan och inom enheterna. Därför är det av största vikt att varje enhet analyserar sina resultat utifrån flera perspektiv såsom åldrar och könsuppdelad statistik. Som exempel kan nämnas att förvaltningen förskola och skola, genom sin centrala trygghetsgrupp, arbetar målinriktat med att kunskaphöja skolornas trygghetsteam och utveckla analysen gällande trygghet i relation till måluppfyllelse för att stödja huvudmannen i dess samlade bedömning.

Det som behöver bevakas framöver är de effekter coronapandemin har när det gäller exempelvis psykisk ohälsa och här behöver samarbetet mellan programområdena stärkas för att möta medborgarnas olika behov som kan uppkomma.

Programområdet har fortsatt att arbeta med trygga skollokaler inom ramen för det ordinarie lokalförsörjningsarbetet. Trygghets- och säkerhetsaspekten är en central del vid både ny- och ombyggnation, både genom direkta myndighetskrav och genom det sätt man planerar skollokaler och skolgårdar genom lokal- och funktionsprogram. Som exempel kan det handla om god belysning, säkra utrymningsvägar, fungerande skalskydd och en trygg trafikmiljö. Men det handlar också om att hela tiden arbeta förebyggande, till exempel genom att systematiskt identifiera kritiska platser på skolgården för att kunna styra resurser till de ställen där det behövs som mest.

4.4 Målområde 4

Örebro skapar livsmiljöer för god kvalitet

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommuns boende- och livsmiljöer ska vara hälsosamma, trygga, säkra och skapa förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor samt möjliggöra för kommuns invånare att leva ett gott liv oavsett var man bor

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro ska vara en sammanhållen stad med stadsdelar som kompletterar varandra och där vi aktivt arbetar för att minska barriärer

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

I ett växande Örebro motsvarar bostadsbyggandet, verksamheter och samhällsfastigheter befolkningsökningen och näringslivets behov

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun upplevs som en attraktiv plats som lockar allt fler med efterfrågad kompetens

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Fortsätta utveckla och genomföra insatser för att underlätta för ett hållbart resande med klimatsmarta, utrymmessnåla och kapacitetsstarka trafikslag

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro ska präglas av platser som främjar skapande, rörelse, god folkhälsa och som stimulerar möten mellan människor

Indikatorer för att följa utveckling inom målområde 4	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde 2020
Andel vårdnadshavare som är nöjda med sitt barns verksamhet i förskolan, kommunal och fristående huvudman	F 92 P 92 T 91	F 93 P 91 T 92	F 94 P 93 T 93	90–100
Andel elever som är nöjda med sin skola, (sammanställning år 3,5,8) kommunal och fristående huvudman	F 80 P 80 T 79	F 80 P 80 T 80	F 81 P 80 T 80	Öka
Andel elever som är nöjda med sitt program, (sammanställning gymnasieskolan) kommunal och fristående huvudman	F 84 P 83 T 83	F 84 P 82 T 82	F 84 P 84 T 84	Öka

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 4

Nämnden har bidragit till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetsätt och följer upp arbetet genom bland annat den årliga brukarundersökningen. Årets resultat visar på en ökning av nöjdhet bland vårdnadshavare inom förskolan och elever på gymnasieskolan. Inom grundskolan ses samma resultat som tidigare år. Nöjdheten syftar både till verksamhetsinnehåll, lokaler med mera, därför är det, som tidigare påpekats, viktigt att varje verksamhet själva tar tillvara på resultaten för att kunna arbeta vidare med utvecklingsområden på den egna förskolan eller skolan.

Utvecklingsarbetet gällande lokaler har skett i samarbete med lokalstrategier om förskole- och skolmiljöer (både inom- och utomhusmiljöer) samt hållbarhetsstrategier när det gäller folkhälsofrågor. Läs mer om lokalförsljningsarbetet under målområde 6.

4.5 Målområde 5

Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska arbeta för att klimatbelastningen per person i Örebro ska vara på en nivå, som om den tillämpas globalt, inte äventyrar jordens klimat

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Avfallet i Örebro kommun ska minska till mängd och farlighet samtidigt som återvinningen ska öka

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska arbeta för att ha miljömässig och organisatorisk motståndskraft för extrema förhållanden och ett förändrat klimat

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 5

Örebro kommuns arbete för en minskad klimatpåverkan syftar till att tillgodose en god och säkert framtid för kommande generationer. I det arbetet behöver Programnämnd barn och utbildning, bland annat i samverkan med Futurum och Programnämnd samhällsbyggnad, arbeta för en fortsatt hållbar utveckling av lokaler, som tillgodoser behoven i en växande befolkning utan att bidra till en ökad miljö- och klimatbelastning. Även fortsättningsvis behövs säkerställas att alla barn och elever som finns inom utbildningsverksamheterna får tillgång till den handlingskompetens och kunskap som krävs för att kunna vara med och bidra till en hållbar samhällsutveckling. Inom kommunen finns exempelvis Kretsloppslandet och Naturskolan som stöd till skolor och förskolor i deras arbete för att uppmuntra och skapar förståelse för en hållbar livsstil. I spåren av coronapandemin har dessutom intresset för att arbeta utomhuspedagogiskt i skolorna ökat under året. En positiv effekt ur ett hållbarhetsperspektiv, då forskning pekar på att utomhuspedagogiska arbetsätt främjar en hållbar livsstil. Utifrån kommunens arbete för en giftfri barnverksamhet kan verksamheternas arbete ha en kortsiktig negativ effekt på målet om minskat avfall, då en del av arbetet handlar om att

rensa ut och slänga leksaker och produkter som utifrån ett kemiskt perspektiv inte bör finnas i en barnverksamhet. Medel för inköp av nya, giftfria produkter utifrån de centralfinansierade målen i strategi för Giftfritt Örebro, har i år delats ut till skolor med förskoleklass, RH (rörelsehindrade elever) samt grundsärskoleverksamhet.

4.6 Målområde 6

Hållbara och resurseffektiva Örebro

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska ha en långsiktig och hållbar ekonomi, där varje nämnd och dess verksamheter bidrar till en god ekonomisk hushållning av kommunens resurser

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska arbeta nämndöverskridande för att nå högsta möjliga resursnytta

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Vid fördelningen av de ekonomiska medlen i kommunkoncernens olika verksamheter ska jämställdhet beaktas

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Som attraktiv arbetsgivare ska Örebro kommun rekrytera, utveckla och behålla kompetens och engagerade medarbetare för att utveckla kommunens verksamheter

Indikatorer för att följa utveckling inom målområde 6	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde 2020
Ekonomisk avvikelse för programområde Barn och utbildning, miljoner kronor	-81,0	-6,7	40,5	+/- 0
Ekonomisk avvikelse för egen verksamhet, miljoner kronor	-58,5	- 5,5	15,5	+/- 0
Lokaltutnyttjande per barn i förskola, kvm per barn, kommunal regi	-	-	12,4	Ta fram
Lokaltutnyttjande per elev i grundskola, kvm per elev, kommunal regi	-	-	16,8	Ta fram
Lokaltutnyttjande per elev i gymnasieskola, kvm per elev, kommunal regi	-	-	20,3	Ta fram

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 6

Programnämnd barn och utbildning står inför stora ekonomiska utmaningar de kommande åren som har stor koppling till Örebro som tillväxtkommun med ett invånarantal som ökar vilket medför behov av fler förskole- och skolplatser. Nybyggnation av bostäder kommer främst att ske centralt och i centrala ytterområden.

Antalet barn i förskolan förväntas minska något under kommande år jämfört med 2019 men förväntas öka igen från 2023 och då med mellan 100 - 250 barn per år. Motsvarande ökning för grundskolan är i åk F – 6 i snitt 59 elever per år mellan 2022 - 2025 och 107 elever i åk 7 – 9. För gymnasieskolan ses en årlig ökning om cirka 100 elever fram till 2022 och cirka 175 elever från år 2023 fram till 2029.

Den strategiska lokalförsörjningsplaneringen och investeringsprogrammet lägger grunden för arbetet med kommande års lokalplanering. Utmaningen är stor, inte minst ekonomiskt. Det krävs samspel och ansvar från hela kommunkoncernen för att klara av utbyggnaden och de kostnadskonsekvenser det medför på både kort och lång sikt. För att kommunen ska ha ett effektivt lokalutnyttjande och inte bygga mer än vad behovet visar är det viktigt med samarbete. Dels mellan bolagen genom till exempel avstämmning och jämförelse av bolagens investeringsplaner med kommunens investeringsprogram samt att tillsammans diskutera lösningar som ryms inom de övergripande ekonomiska ramarna på sikt. Dels mellan programområden avseende gemensamt nyttjande av till exempel friytor, bibliotek och idrottshallar.

Lokalförsörjningen styrs av den lokalförsörjningsplanering som, kopplad till investeringsprogrammet, revideras, uppdateras och beslutas av Programnämnd årligen. En revidering av det beslutade funktionsprogrammet har påbörjats men har på grund av andra prioriteringar, fått pausas. Varje beställning av ny- eller ombyggnation av förskolor och skolor har sin grund i den strategiska lokalförsörjningsplaneringen. Förskolor byggs idag enligt konceptet Framtidens Förskola 2.0. Utvärderingar görs kontinuerligt och framöver kommer 2.0 vidareutvecklas till 3.0 och största förändringen är att det blir ytterligare en avdelning för att det ska bli jämnt antal avdelningar. En översyn av äldre, och framför allt mindre, förskolor kommer att göras för att anpassa antal förskoleplatser till det behov som finns.

Ett arbete har påbörjats med att ta fram en konceptskola. Denna ska baseras på funktionsprogrammet. En grundskola byggd utifrån ett koncept ger en enklare hantering i både förankrings- och byggprocessen vilket kan minska kostnader samt att det blir enklare att budgetera för investeringen och drift inför varje enskilt objekt.

Ett arbete har också påbörjats med att se över hur organisationen för gymnasiet ska se ut och hur befintliga lokaler kan rymma den förväntade elevökningen. Det kan innebära att skollokaler behöver ställas om och förändras, processen är delvis påbörjad. Det finns ett stort behov av att renovera och anpassa kök i förskolor och skolor utifrån arbetsmiljöåtgärder och behov av ökad produktion.

I det beslutade budgetdirektivet för 2021–2023, får Programnämnderna i uppdrag att fortsätta revidera och minska investeringsprogrammet. Detta syftar till att minska hyreskostnader för Programnämnden och frigöra resurser till verksamheterna istället.

Under året har ett antal åtaganden inom ramen för målområdet fortsatt såsom att följa kostnadsutvecklingen av skolskjuts/elevresor samt planering för sökande och nyttjande av statsbidrag. En enhetlig process för interkommunala ersättningar inom förskola och skola pågår vilken kommer att förenkla administrationen och skapar tydlighet för mottagaren. På sikt är det önskvärt med ett systemstöd i detta arbete för ytterligare effektivisering.

Uppdraget med att se över möjligheter att ta in barnomsorgsintäkter från vårdnadshavare i fristående förskolor och pedagogisk omsorg samt möjligheten att ha en gemensam kö- och antagningsprocess har återupptagits igen efter årets pandemiavbrott.

Programnämnden verkar i en övergripande roll som tillväxtmotor och ansvarig för att bidra i regional och nationell utveckling tillsammans med HR avdelningen inom Kommunstyrelseförvaltningen och övriga programområden. Inom programområde Barn och utbildning genomfördes i januari en dialogträff mellan drift- och programnämndsordförande samt tjänstemän i Örebro kommun för att tydliggöra roller, uppdrag och gemensamma utmaningar inom området kompetensförsörjning. Dialogen handlade om hur Örebro kommun skapar bästa förutsättningarna för våra barn och elever att komma ut i arbetslivet, och kanske bli en av våra medarbetare i förlängningen, hur vi som kommun arbetar med kompetensförsörjningsperspektivet från präo i årskurs 8 till anställning. Det handlade också om vad programnämndens gemensamma uppdrag är inom kompetensförsörjning och hur nämnderna kan bidra till varandras uppdrag, samt vikten av att marknadsföra våra arbeten och framföra våra kompetensförsörjningsbehov till utbildningsaktörer. Kompetensförsörjningsfrågorna har i övrigt under året haft ett annat fokus, dels utifrån personalkostnader med tanke på kommande budgeten, dels utifrån kontinuitetsplanering med anledning av coronapandemin.

För att Programnämnden ska kunna säkra sitt uppdrag att tillgodose behovet av kompetens inom programnämndens ansvarsområde oavsett utförare, på både kort och lång sikt behövs underlag på nuvarande och framtida kompetensbehov inom programnämndens tjänsteutbud. Under våren 2019 genomförde förvaltningarna kompetensförsörjningskartläggningar som utgör ett underlag för de satsningar och inriktningar som Programnämnden behöver fokusera på för den kommunala huvudmannen. En uppdatering av kartläggningen påbörjades under hösten 2020. Dialogen omkring dessa frågor med fristående huvudmän behöver utvecklas.

Samverkan med Örebro universitet ger förutsättningar för kompetensförsörjning genom tillgång till, och utbud av, utbildning. Dialog mellan Örebro kommun och Örebro universitet pågår på olika sätt men behöver struktureras och tydliggöras så att bästa möjliga effekt uppnås. Några nya steg till ökat samarbete med Örebro universitet har inte tagits under 2020, förutom att Örebro kommun med medel ur Topp 25 2025 uppdragit åt forskare att studera lärares personalförhållanden. Forskningsrapporten kommer att presenteras i Programnämnd våren 2021.

4.7 Politiska prioriteringar

I Programplanen för 2020 pekade den politiska ledningen ut de prioriterade inriktningarna för året. Utifrån årets situation och den pandemi som fortfarande pågår har en genomgång gjorts av alla åtaganden och inriktningar för att sätta prioriteringar utifrån nuvarande situation. Prioriteringarna ligger inom ramen för följande inriktningar:

- Utveckla principer för ekonomistyrning som skapar incitament för kostnadsmedvetenhet, förnyelse och effektivitet med kommunens medel: Fortsatt fokus på översyner av resursfördelningsmodeller inom förskola, grundskola och gymnasieskola.
- Förbättra och samordna nyttjandegraden av befintliga och framtida lokaler i Örebro kommun: Detta område är nära sammankopplat med god ekonomiska hushållning inom programområdet. Under 2019 slutställdes den rapport som den externa konsulten COWI genomfört med fokus på att undersöka lokalkapacitet i kommunens skolor. Rapporten var dock övergripande och kräver fördjupning för att bli mer konkret användbar. En projektgrupp har under hösten påbörjat uppdraget att fördjupa detta arbete enligt direktiv. I projektgruppen ingår förutom

projektledare även representanter från Förvaltning förskola och skola och Lokalförsörjningsenheten. Ambitionen är att projektet ska leda till bättre överblick av vilken lokalkapacitet vi har i kommunens skollokaler och därmed kunna fungera som grund för en mer kvalitetssäkrad lokalförsörjningsprocess. Utfallet av detta arbete kommer att rapporteras löpande från och med våren 2021.

5. Programnämnd barn och utbildningsresurser

Fördelning av medel via resursfördelningsmodeller

Förskolenämnd, Grundskolenämnd och Gymnasienämnd samt fristående huvudmän får i huvudsak sin ekonomiska tilldelning via resursfördelningsmodellerna för att bedriva verksamhet. Utöver det erhåller driftsnämnderna anslag för verksamheter som inte ingår i resursfördelningsmodellerna som är anslagsfinansierade.

Den övergripande målsättningen med resursfördelningsmodellerna är att i större utsträckning fördela resurser utifrån barn och elevers behov och att resurser fördelas likvärdigt oavsett utförare. Finansieringen av resursfördelningsmodellerna sker inom Programnämndens tilldelade budgetram. Resursfördelningsmodellerna ska också vara kompensatoriska, just för att alla barn och elever har olika förutsättningar.

En viktig uppgift för Programnämnden är att öka kunskapen om modellerna och hur arbetet med ekonomi och resursfördelning kan och ska användas. Det gäller hela styrkedjan från Programnämnd barn och utbildning till driftsnämnd och vidare till förskolor och skolor och dess chefer och rektorer. Det behövs ytterligare insatser i syfte att öka förståelsen för resursfördelningsmodellerna vilket är något som ska ske i samverkan med verksamheten.

Det finns många synpunkter och uppfattningar om resursfördelningsmodellen och dess utformning. Kommunstyrelseförvaltningens uppfattning är att det finns en allmän acceptans av de grundläggande delarna av resursfördelningsmodellen, men det finns delar av modellen som behöver utvecklas vidare. Resursfördelningsmodellerna ses kontinuerligt över med ett brett deltagande från verksamheten. Uppföljning av modellerna görs utifrån om modellerna styr mot uppsatta mål och ger önskade effekt i enlighet med de beslut som fattas av Programnämnd barn och utbildning.

I dag har vi en resursfördelningsmodell för gymnasieskolan där Riksgymnasiet ingår. Ett utvecklingsarbete har påbörjats för att öka tydligheten och transparensen i kommunens uppdrag och tilldelningen.

5.1 Programnämndens resurser

Programområde barn och utbildning redovisar ett samlat positivt resultat på 40,5 miljoner kronor. En positiv avvikelse på 22,8 miljoner kronor efter ianspråktagande av intraprenadernas eget kapital. Årets avvikelse motsvarar en avvikelse på 0,5 procent i förhållande till tilldelad budgetram. Det är en förbättring mot tidigare ekonomiska uppföljningar under året. Motsvarande resultat 2019 var en negativ budgetavvikelse på totalt 6,7 miljoner kronor. Vi arbetar nu i större utsträckning med att periodisera intäkter och kostnader, det vill säga att intäkter och kostnader ska belasta på rätt period.

Det ackumulerade resultatet för intraprenaderna är fortsatt positivt inom både förskola och grundskola. Det som är skillnad i år är att enheter inom både förskola och grundskola har nya överskott. Det är fortsatt skillnader i resultat mellan enheter.

Förskolenämnden redovisar en positiv budgetavvikelse på 11,7 miljoner kronor, Grundskolenämnden en positiv budgetavvikelse på 11,5 miljoner kronor, Gymnasienämnden en positiv budgetavvikelse på 1,8 miljoner kronor och Programnämnden barn och utbildning en positiv budgetavvikelse på 15,5 miljoner kronor.

I det ekonomiska resultatet för Förskole- och Grundskolenämnd ingår intraprenadernas positiva budgetavvikelse med totalt 17,7 miljoner. Programnämnd barn och utbildning kommer fortsatt följa nämndernas ekonomiska resultat i den ordinarie uppföljningsprocessen under året. Det sker bland annat genom den månadsrapport som är uppe i Programnämnd barn och utbildning och som ger nämnden aktuell ekonomisk information löpande under året. Månadsrapporten är ett komplement till delårsrapporter och årsrapporten.

Programområdet barn- och utbildning är inne i ett expansivt skede vilket till stor del beror på att Örebro är en tillväxtkommun. Antalet barn och elever ökar vilket leder till att nya förskole- och grundskoleplatser behöver tillskapas. Att kommunen växer innebär också att kostnader för skolskjuts, elevresor, specialskolor med mera ökar. Det finns också behov av lokalanpassningar, renoveringar och ersättningar av dåliga och tillfälliga lokaler. Det innebär att barn och elever ibland måste evakueras till andra skolor. Förskolor och skolor har startat upp verksamhet under året och det tar några år innan skolorna har det antal barn och elever skolan är byggd för, vilket får ekonomiska konsekvenser initialt. Det i sin tur ställer krav på en flexibel organisation då antalet barn och elever hela tiden förändras. Skillnaderna i antalet barn och elever mellan vår och höst är stora inom både förskola och skola. Verksamheterna upplever att det är svårt att planera och anpassa sin organisation till faktorer som ett förändrat antal barn och elever, öppningar och stängningar av verksamheter, evakueringar och nybyggnationer.

Det bedöms finnas förutsättningar för en långsiktig hållbar ekonomi inom programområdet Barn och utbildning. Det kommer att krävas förbättring på både nämnd- och verksamhetsnivå och behov av ställningstagande. En viktig del är att öka medvetenheten och kompetensen om resursfördelningsmodellerna i organisationen och arbetet med ekonomi på alla nivåer. En förutsättning är att det finns engagerade ledare och chefer som har stöd från ekonomer och att förbättra möjligheten för chefer och ledare att följa upp sin ekonomi genom utvecklande av ekonomi- och stödsystem. Resursfördelningsmodellerna är levande dokument och ses kontinuerligt över så att resursfördelningen svarar mot de behov som finns hos barn och elever. Ett utvecklings- och omställningsarbete krävs för åtgärder på både kort och lång sikt samt förutsättningar och rutiner för en långsiktig ekonomi i balans.

Förutsättningarna för verksamhetsåret var dels att anpassa organisationen till följd av den negativa budgetavvikelsen från föregående år men också det generella effektiviseringskravet på 2,0 procent för 2020. Sammantaget är bedömningen att programrådets verksamheter bedrivs på ett sätt som motsvarar uppdragen, men att insatser behövs för att få en ekonomi i balans samt för att utveckla och stärka uppdragen inom vissa områden och verksamheter.

Fördelning av effektiviseringskravet har skett utifrån barn- och elevpeng genom resursfördelningsmodeller och övrig verksamhet såsom anslagsfinansierad verksamhet. Omprövningskravet 2020 uppgick till 63,6 miljoner kronor. Nämnderna har hanterat effektiviseringskravet på olika sätt, men när nämnder inom programområdet har en budget i balans är effektiviseringskravet för året uppfyllt.

Nämnder och fristående huvudmän inom förskola och skola har kompenserats för 2020 års löneökning.

Investeringsutrymmet för inventarieinvesteringar 2020 uppgick till 45,6 miljoner kronor och hela utrymmet har inte nyttjats fullt ut vid årets slut.

5.2 Effektivisering

I den budget som programområde Barn och utbildning tilldelades inför 2020 innehöll ett generellt effektiviseringsuppdrag på 25,6 miljoner kronor samt ett preliminärt riktat omprövningskrav för inköp på 15,6 miljoner kronor, totalt 40,9 miljoner kronor. Effektiviseringsuppdraget motsvarade 1,1 procent av den utgående budgetramen för programområdet 2019.

Utöver effektiviseringen från Kommunstyrelsen fanns ytterligare behov av effektivisering inom programområdet med 22,7 miljoner kronor. Det innebär för programområdet en effektivisering med totalt 63,7 miljoner kronor och motsvarar en generell effektivisering för programområdet med 2,0 procent.

Förutsättningarna för verksamhetsåret var att anpassa organisationen till följd av den negativa budgetavvikelsen från 2019 men också den generella effektiviseringen på 2,0 procent för 2020.

Fördelning av effektiviseringskravet har skett utifrån barn- och elevpeng genom resursfördelningsmodeller och övrig verksamhet såsom anslagsfinansierade verksamheter. De kommunövergripande verksamheterna Centralt skolstöd och Myndighetsavdelningen tilldelades en effektivisering på 5,0 procent, för att värna om kärnverksamheten.

Nämnderna har hanterat effektiviseringskravet på olika sätt, men nämnderna inom programområdet har en budget i balans vilket innebär att effektiviseringskravet är uppfyllt.

Sammantaget är bedömningen att våra verksamheter bedrivs på ett sätt som motsvarar våra uppdrag, men att insatser behövs för att få en ekonomi i balans samt för att utveckla och stärka uppdragen inom vissa områden och verksamheter.

Samtliga verksamheter inom förskola och skola är personalintensiva verksamheter och större delen av budgeten går till personalkostnader. Verksamheten saknar idag stöd i arbetet hur det riktade effektiviseringskravet på inköp ska kunna verkställas, för att effekten inte ska påverka verksamheternas personalorganisation negativt för att anpassa verksamheten till en ekonomi i balans när effektiviseringen uteblir.

5.3 Programnämndens egen verksamhet

Programnämndens egen verksamhet har under 2020 förbrukat 98,6 procent av budgetramen vilket kan jämföras med 2019 års förbrukning på 100,5 procent.

En ekonomisk sammanställning över verksamheter inom Programnämndens egen verksamhet.

Driftnämnd	Bokslut	Budget	Förbrukn	Bokslut	Avvik
Belopp i tkr	2019	2020	%	2020	
Programnämnd	-1 277	-620	169,9%	-1 053	-434
Programövergripande	-73 020	-86 231	94,0%	-81 086	5 145
Förskola	-229 738	-230 446	98,8%	-227 779	2 667
Grundskola	-684 890	-699 293	100,5%	-702 513	-3 220
Gymnasieskola	-56 377	-37 167	115,9%	-43 075	-5 908
Särskola	7 122	11 633	107,5%	12 507	874
Specialskola	-42 174	-43 500	95,3%	-41 437	2 063
Planeringsreserv/volym		-14 294	0,0%	2	14 296
Nettokostnad	-1 080 353	-1 099 918	98,6%	-1 084 434	15 484

Minus före belopp är en kostnad, inget tecken är en intäkt

Programnämnd barn och utbildning visar en positiv budgetavvikelse på totalt 15,5 miljoner kronor för egen verksamhet.

Från 2020 har den månadsvisa ekonomiska rapporteringen till Programnämnd barn och utbildning fortsatt som ett komplement till delårsrapporter och årsberättelser vilket är en del mot en ekonomi i balans. Syftet med månadsrapporten är att tidigt upptäcka avvikelser och åtgärda dessa och också kunna se att åtgärderna ger effekt.

Programnämnd

Nämnden har en negativ budgetavvikelse på 0,4 miljoner kronor vilket härleds till nämndens sammansättning som påverkar arvodeskostnaderna.

Programövergripande verksamhet

Programövergripande verksamhet visar en positiv budgetavvikelse på totalt 5,1 miljoner kronor. I avvikelsen ingår beslutet att inte gå vidare med byggnationen av Tengvallaskolan. Sammanlagt var det kostnader för förgävesprojektering med totalt 13,4 miljoner kronor som belastar årets resultat och medel som inte förutsatts i budgeten för året. Därtill efterfrågade Programnämnd barn och utbildning en utökad ram från Kommunstyrelsen om 20,0 miljoner kronor för 2020 som inte har tillförts Programnämnden.

Det är svårt att bedöma de ekonomiska konsekvenserna av det förväntade mottagandet av nyanlända barn och unga som kommer till kommunen och som finansieras med statsbidrag. På programövergripande verksamhet förklaras en del av budgetavvikelsen av ökade statsbidrag för asylsökande-, och ensamkommande barn och unga utifrån en försiktig bedömning i budgeten för 2020.

Centralt skolstöd visar en positiv avvikelse för året på grund av icke utförd verksamhet relaterat till coronapandemin samt ej tillsatta vakanser vilket till stor del beror på svårigheter att hitta rätt kompetens. Myndighetsavdelningen har haft svårare att verkställa den effektivisering som riktats mot verksamheten och redovisar en negativ budgetavvikelse varav en stor del hänförs till kostnader för ”Optiplan”, ett systemstöd

för planering av bussresor och skolskjuts, som infördes under 2020. Sammantaget för de båda enheterna innebär det en positiv avvikelse på 3,2 miljoner kronor.

Vid årets slut återstår det 1,8 miljoner kronor av budgeten för ”Skolutveckling tillsammans Topp 25 2025”.

Avgifter inom barnomsorg

Under förra året infördes inkomstkontroll av barnomsorgsavgifter i förskola och fritidshem. Det gjordes för att säkerställa att alla vårdnadshavare betalar rätt avgift, en avgift som bestäms utifrån hushållets samlade inkomst, varken för lite eller för mycket. Årets effekthemtagning var i paritet med budgetramen.

Barnomsorgsavgifter som vårdnadshavare betalar för barn i förskola och fritidshem är över budget. Årets barnomsorgsavgifter lämnar en positiv avvikelse mot budget på 4,7 miljoner kronor.

Lokalkostnader

Under flertalet år har lokalkostnader utgjort en osäkerhetsfaktor i det ekonomiska resultatet och det har funnits stora budgetavvikelser och väsentliga felaktigheter. Inför 2020 har en mer systematisk genomgång gjorts av kostnad och kostnadsfördelning för programområdets lokaler vilket bland annat inneburit en regelbunden uppföljning av varje enskild fastighet vilket inte varit fallet tidigare. Risker för väsentliga avvikelser är nu mindre än tidigare år.

För lokaler redovisas en positiv budgetavvikelse på 3,0 miljoner kronor med i huvudsak två bidragande faktorer, investeringsprogrammet blev ej fullt utnyttjat samt en oförutsedd coronarelaterad hyresrabatt från Futurum.

Interkommunala ersättningar och köp av platser av extern huvudman

En återkommande osäkerhetsfaktor är den interkommunala debiteringen. Det finns en liten försening i faktureringen till andra kommuner för elever som väljer skolor i Örebro kommun. Det råder även en eftersläpning av interkommunala kostnader för barn och elever som väljer att gå i förskolor och skolor utanför Örebro kommun.

För interkommunala intäkter och kostnader, samt köp av platser hos fristående huvudmän och institutioner utanför kommun, är det en negativ budgetavvikelse med 4,5 miljoner kronor, där huvuddelen av avvikelsen beror på lägre intäkter till Gymnasieskolan.

Skolskjuts/elevresor och köp av plats i specialskolor

Ett ökat antal barn och elever medför ökade behov av skolskjuts/elevresor och behov av platser i specialskolor och andra lösningar för elever med behov av särskilt stöd.

Kostnader för skolskjuts/elevresor påverkas förutom volymökning också av förändringar i prissättning från Region Örebro län som samordnar alla resor. Inför 2020 har en taxehöjning skett om åtta procent vilken fått ett direkt genomslag i nämndens kostnader. Till följd av coronapandemin har Region Örebro län tillfälligt valt att begränsa samplanering av skolskjutsar. Totalt sett är den redovisade merkostnaden för coronapandemin 5,0 miljoner men där finns en osäkerhet i redovisningen.

Det beslut som fattats för elevresor på gymnasieskolan, innebär att endast elever med minst sex kilometer från hemmet till skolan erhåller busskort. Beslutet har effekt från hösten 2020 med minskade kostnader på upp till 9,0 miljoner kronor.

Totalt är det en negativ avvikelse mot budget vid årets slut med 2,6 miljoner. Det är fortsatt angeläget att skolskjuts och elevresor ses över för att säkra kostnadseffektivitet.

Volympott/planeringsreserv

Av planeringsreserven återstår det 1,7 miljoner kronor av de 2,5 miljoner kronor som var avsatta vid ingången av 2020 och för volympotten återstår 12,6 miljoner kronor vid årets slut.

5.4 Driftnämndernas ekonomiska resultat

I nedanstående tabell redovisas förbrukning för perioden januari till december samt per nämnd inom programområdet. I tabellen framgår också avvikelse samt förändringen av det ackumulerade resultatet.

Nämnd Belopp i tkr	Bokslut 2019	Budget 2020	Förbrukn %	Bokslut 2020	Budget- avvikelse
Förskolenämnd	-841 870	-854 587	99%	-842 875	11 712
Grundskolenämnd	-1 260 711	-1 345 286	99%	-1 333 741	11 545
Gymnasienämnd	-525 603	-511 964	100%	-510 157	1 807
Programnämnd	-1 080 353	-1 099 918	99%	-1 084 434	15 484
Nettokostnad	-3 708 537	-3 811 755	99%	-3 771 207	40 548
Varav intraprenader					17 729
Totalt exklusive intraprenader					22 819
Ingående ackumulerat resultat intraprenader					29 399
Ianspråktagande ack resultat 2020					-358
Nya underskott 2020					
Nya överskott 2020					18 245
Utgående ackumulerat resultat intraprenader 2020					47 286
Avvikelse inklusive ianspråktagande av ack resultat 2020					
Årets avvikelse exkl intraprenader					22 819
Årets avvikelse intraprenader					18 245
Justerad avvikelse inkl intraprenadernas över/underskott					41 064

Minus före belopp är en kostnad, inget tecken är en intäkt

Nedan följer en redovisning av nämndernas ekonomi i årsberättelsen för 2020:

Inledningsvis några gemensamma förutsättningar för förskola och skola.

Trots att året har präglats av pandemin har nämnderna arbetat för att fullgöra uppdraget för 2020, att uppnå god ekonomisk hushållning, vilket innebär budget i balans det vill säga både att hämta hem förra årets negativa resultat och att anpassa organisationen till årets budgetram som inkluderar ett generellt effektiviseringskrav på 2,0 procent.

Tilldelningen till nämnderna bygger till största delen på resursfördelningsmodellerna för förskola, grundskola, gymnasieskola och särskola. Därutöver tilldelas nämnderna resurser för anslagsfinansierad verksamhet.

Det ekonomiska arbetet har fokus på att klara av att ta emot nya barn och elever, men också att anpassa organisationen utifrån faktiskt antal barn och elever. Det ställer krav på en flexibel organisation, då antalet barn och elever hela tiden förändras.

Både förskola och skola är personalintensiva verksamheter och större delen av budgettilldelningen går till personalkostnader vilket innebär att det främst är personalorganisationen som måste förändras när budgetförutsättningar ändras. Att få helårseffekt på personalförändringar kan vara svårt då många åtgärder sker först till hösten i samband med nytt läsår. Inom förskolan är det stora variationer i antalet barn mellan vår och höst och det har även varit det inom grundskolan, där det är stora elevkullar.

I den generella effektiviseringen på 2,0 procent ingick ett preliminärt effektiviseringskrav avseende inköp. En uppföljning skulle göras under våren 2020 om en eventuell omfördelning mellan nämnder. Beslut blev att ingen justering av den preliminära effektiviseringen gjordes.

Vissa enheter redovisade positiva avvikelser, trots minskat antal barn/elever eller för hög personaltäthet vilket hade varit en negativ avvikelse om det varit ett ”normalt” år. År 2020 ska inte användas i jämförelser vid framtida analyser eller resursfördelningar eftersom det kommer ge missvisande resultat.

Förskolenämnden

Förskolenämnden visar en positiv budgetavvikelse på 11,7 miljoner kronor vilket är en förbättring mot tidigare rapporteringar under året. Exklusive intraprenaderna är det en positiv budgetavvikelse på 5,2 miljoner kronor. Den stora bidragande orsaken till årets positiva budgetavvikelse är statliga medel för sjuklöner med anledning av rådande pandemi.

Intraprenaderna visar en positiv budgetavvikelse på 6,6 miljoner kronor. Ingen enhet har behövt använda det ackumulerade resultatet från tidigare år för en budget i balans.

Grunden för budgeten är antalet barn i oktober 2019. Budgeten har utökats under året med totalt 29,0 miljoner på grund av ett ökat antal barn och kompensation för 2020 års löneökningar.

För att värna kärnverksamheten fick förvaltningen i uppdrag att minska de förvaltningsgemensamma kostnaderna med åtta procent. Effekten ut mot verksamhet blev därmed ett generellt effektiviseringsbehov på cirka 1,8 procent, vilket är mindre än den generella effektiviseringen från Programnämnd barn och utbildning. Det har inneburit att det inte har funnits så mycket medel centralt för att parera negativa budgetavvikelser ute i verksamheten.

Flertalet enheter har haft ett lägre antal barn under hösten men visar ändå en budget i balans eller ett överskott. Det beror till stor del på att ekonomin i år har hjälpts upp av två coronarelaterade faktorer. Förskolorna har dels fått statsbidraget för kompensation för sjuklöner och samtidigt så har många förskolor haft lägre personalkostnader under våren än budgeterat eftersom både personal och barn varit frånvarande och det därför inte behövts tillsättas vikarier för sjukskriven personal.

Att få helårseffekt på personalförändringar är svårt eftersom många av åtgärderna sker först till hösten i samband med terminsstarten och personal som är övertalig till hösten kommer behöva rekryteras igen till våren då barnantalet åter förväntas öka.

Merparten av förskolorna visar på en ekonomi i balans men det finns enheter som inte klarar att bedriva verksamheten inom tilldelad budgetram. Det beror bland annat på att minskat antal barn och en kostsam personalstyrka med i vissa fall en hög andel förskollärare, enheter som tappat barn till hösten, nya enheter som startar upp verksamhet har initialt höga driftkostnader, korttidsfrånvaro som genererar vikariekostnader samt barn i behov av särskilt stöd som kräver ökade resurser som leder till ökade kostnader. I förskolan är det stora svängningar av antalet barn i förskolan under vår och höst. Det innebär att avdelningar öppnar och stänger och då särskilt under våren. Det ställer krav på en flexibel organisationen och som påverkar förskolorna ekonomiskt. En utmaning som förskolorna har är att tillgodose att alla barn erbjuds en förskoleplacering inom fyra månader. För att möta kravet krävs en flexibel organisation och lokaler vilket är en

bidragande orsak till ny-/ombyggnationer och tillfälliga avdelningar som öppnas och stängs. Flexibilitet är resurskrävande eftersom det är svårt att få ekonomi på tillfälliga lösningar samt i uppstartskeden av verksamheter när avdelningarna inte har fullt antal barn. Det innebär tillfälliga lokaler under våren och viss överkapacitet under hösten.

Förvaltningsgemensamma kostnader och förskola obekvämt visar positiv avvikelse vid årets slut.

Grundskolenämnden

Grundskolenämnden visar en positiv budgetavvikelse på 11,5 miljoner kronor varav merparten är hänförligt till intraprenaderna. Exklusive intraprenaderna visar nämnden på en positiv budgetavvikelse på 0,4 miljoner kronor.

Intraprenaderna visar en positiv budgetavvikelse på 11,2 miljoner kronor. Några enheter har negativ avvikelse som täcks upp av deras ackumulerade resultat.

Grunden för budgeten är antalet elever i oktober 2019. Budgeten har utökats under året med totalt 36,9 miljoner på grund av ökat antal barn och kompensation för löneökningar

För att värna kärnverksamheten har förvaltningen i uppdrag att minska de förvaltningsgemensamma kostnaderna med åtta procent. Effekten ut mot verksamhet blev därmed ett generellt effektiviseringsbehov på cirka 1,7 procent, vilket är mindre än den generella effektiviseringen från Programnämnd barn och utbildning.

Det finns enheter som inte klarar att bedriva verksamheten inom tilldelad budgetram. Det förklaras bland annat av elever i behov av särskilt stöd som kräver ökade resurser, för stor organisation i förhållande till budget, nya enheter som startat upp verksamhet som initialt har höga driftkostnader och skolor med minskat antal elever vilket påverkar de ekonomiska förutsättningarna. Nya skolor har i viss utsträckning använts som evakueringskolor under tiden skolor renoveras. Det är också viktigt att öka skolornas kostnadsmedvetenhet kring driftkostnader.

Måltidsverksamheten, kommungemensam organisation, visar en positiv avvikelse på 0,2 miljoner kronor. Pandemin har haft stor påverkan på både verksamhetens intäkter och kostnader. Sammantaget gjorde verksamheten att överskott på cirka 4 miljoner kronor varav 3,8 miljoner har återbetalats till köpande förvaltningar inom vård- och omsorg, gymnasieskolor och grundskolor.

Enheten för flerspråkighet visar en negativ budgetavvikelse på 3,1 miljoner kronor. Inför 2020 fick verksamheten en riktad effektivisering på 1,0 miljon kronor. Effektiviseringen består i att enheten försöker anpassa antalet lärare i olika språk till behovet. Det innebär att visstidsanställda har fått lämna enheten och tillsvidareanställda satts i omställning. Omplacering av personalen är svårt att göra då deras avtal är ett smalt område vilket innebär att enheten kvarstår med kostnaderna för personal i omställning. Enheten har dessutom tappat intäkter för studiehandledning vilket är en konsekvens av skolornas försämrade ekonomi då skolor som behöver effektivisera minskar sina beställningar.

Grundskolan både inklusive och exklusive intraprenader visar en positiv avvikelse mot budget.

Förvaltningsgemensamt och planeringsreserv lämnar en positiv avvikelse på totalt 3,9 miljoner kronor som täcker upp för enheter som lämnar negativa budgetavvikelser. Avvikelsen beror bland annat på minskade kostnader för kurser/konferenser och återhållsamhet vid fördelning av statsbidrag för att täcka upp för nystartade skolor som går med en negativ budgetavvikelse.

Gymnasienämnden

Gymnasienämndens visar en positiv budgetavvikelse på 1,8 miljoner kronor. Avvikelsen mot budgetomslutningen är plus 0,4 procent. Resultatet är en förbättring mot tidigare rapporter under året. Trots det positiva utfallet har den reguljära gymnasieskolan fortsatt svårigheter att nå en ekonomi i balans, och då framförallt de nationella programmen.

Arbetet med personal i omställning pågår löpande, både för att hitta lösningar för varje enskild individ och för att sänka nämndens omställningskostnader. Detta arbete har varit framgångsrikt under året och antalet individer i omställning har minskat.

Inför 2020 justerades elevpengen för Restaurang och livsmedel samt Samhällsvetenskapliga programmet för elever med högfungerande autism från Programnämnd vilket ska ge dessa inriktningar bättre förutsättningar att nå en ekonomi i balans.

Grunden för budgeten är antalet elever i oktober 2019. Antalet elever har minskat under både våren och hösten jämfört med oktober vilket inneburit en ramminskning på cirka 13,0 miljoner kronor.

Alla skolenheter förutom en skolenhet redovisar negativa budgetavvikelser i olika storlekar. Det förklaras bland annat skolorna har haft en problematisk ekonomisk situation under flera år och har försvårats ytterligare under året till följd av elevminskning och att åtgärder inte vidtagits i tillräcklig omfattning.

Under året har flertalet åtgärder beslutats och verkställts för att ta steg mot en ekonomi i balans. Ett pågående arbete är förändring av utbildningsorganisationen vilket innefattar dimensionering av program och inriktningar för att anpassa verksamheten efter de rådande förutsättningarna. I och med att elevantalet kan skilja sig markant från ett år till ett annat är dimensioneringen ett arbete som behöver fortlöpa, men där anpassningen till förutsättningarna inte alltid går i samma takt som elevantalet förändras. Elevförändringen ger halvårseffekt på budget, däremot innebär dimensioneringen av personalen i vissa fall att personal hamnar i omställning.

Språkintrouktion visar en positiv avvikelse på 2,6 miljon kronor. Verksamheten har under året slagits samman från att vara två delar till en, det för att anpassa verksamheten till det minskade elevantalet som setts under en period

Riksgymnasiets visar i princip en budget i balans vilket beror på att verksamhet inte kunnat bedrivas under pandemin så som café och besöksverksamhet. Tillkommande statsbidrag har inte nyttjats fullt ut.

Gymnasiesärskolan visar en positiv budgetavvikelse på 4,9 miljoner kronor. Avvikelsen är hänförlig till en mycket stor elevökning vid starten av höstterminen och den tillhörande budgetjustering. Verksamheten har i flera år haft en trend av ökande elevantal och det har inneburit att organisationen har utökats. Kostnadsökningarna kommer dock senare än budgettillskotten. Elevernas behov styr rekryteringsarna varför utökning av personalen sker succesivt under hösten och full kostnadseffekt väntas först 2021.

Gymnasiesärskolan för döva och hörselskadade elever visar en positiv budgetavvikelse på 2,6 miljoner kronor. I budgeten för året hade verksamheten tagit höjd för att utöka skolverksamheten, då elevprognosen visade att det var nödvändigt. Den planerade utökningen innefattade både skolverksamheten och boendeverksamheten med ett boende inklusive bemanning. Elevökningen blev mindre än bedömt under året och ett nytt boende behövde inte starta. Skolverksamheten behövde dock utöka i den utsträckning som planerats vilket är en anledning till den positiva avvikelsen. Kostnadsökningen förskjuts och full kostnadseffekt väntas först 2021.

Övergripande förvaltningsledning visar på positiv en budgetavvikelse på 4,5 miljoner som beror på att flera olika poster som var avsatta för gemensamma insatser så som kurser och konferenser och nämndens planeringsreserv inte förbrukats då uppföljning under året indikerade på en negativ budgetavvikelse.

Förvaltningsledningen beslutade tidigare under året att införa inköpsbegränsningar som implementerades genom att man i samråd med rektorerna gjorde en översyn över vilka inköp skolorna kunde avstå från eller minska. Effekterna har bidragit till ett förbättrat ekonomiskt resultat och är av engångskaraktär.

Intraprenadernas resultat

Tabellen nedan visar intraprenadernas resultat 2020 per verksamhet och per enhet inom förskola och grundskola.

Intraprenader Belopp i tkr	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse Budget - Prognos	Ingående ack resultat	Ianspråktagande av eget kapital	Nya underskott	Nya överskott	Nytt överfört ack resultat
Förskolor								
Norrby förskolor	28 429	29 410	981	1 769	0	0	982	2 751
Förskolor Lillån	43 607	47 098	3 491	1 259	0	0	3 491	4 750
Förskolor Varberga	49 702	51 231	1 529	2 105	0	0	1 529	3 634
Rosta förskola	27 120	27 139	19	2 038	0	0	19	2 057
Förskolor Väster	51 476	52 010	534	3 008	0	0	534	3 542
Nettokostnad	200 334	206 889	6 555	10 179	0	0	6 556	16 734

Intraprenader Grundskolor	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse Budget - Prognos	Ingående ack resultat	Ianspråktagande av eget kapital	Nya underskott	Nya överskott	Nytt överfört ack resultat
Engelbrekt, Stureskolan	77 248	78 590	1 342	4 396			1 342	5 738
Lillåns skola, Lillåns södra skola	68 789	69 144	355	4 072			355	4 426
Västra Engelbrekt, Tegnerskolan	54 126	52 325	-1 801	1 959	-1 801		158	157
Almbyskolan F-9	79 910	83 210	3 300	3 489			3 300	6 789
Gumaelsskolan	51 520	52 368	848	1 995			848	2 843
Mellringeskolan F-6	25 271	26 931	1 660	-1 597	1 597		63	63
Mellringeskolan 7-9	31 381	31 235	-146	460	-146			314
Norrbyskolan F-6	42 875	42 261	615	-523	523		92	92
Rostaskolan F-6	35 686	35 326	-360	707	-360			347
Stora Mellösa F-6	13 096	13 055	-41	858	-41			817
Wallerka skolan F-6	22 776	24 120	1 344	1 296			1 344	2 640
Brunsskolan F-6	32 093	31 963	-130	2 108	-130			1 979
Brickebacken F-6	47 650	51 837	4 187		0		4 187	4 187
Nettokostnad	582 421	592 365	11 174	19 220	-358	0	11 689	30 392
Totalt förskolor och skolor	782 755	799 254	17 729	29 399	-358	0	18 245	47 126

Intraprenadernas ackumulerade resultat är fortsatt positivt för både förskolor och grundskolor. Fortsatt skiljer sig resultaten åt mellan enheterna. Några grundskolor behöver använda eget kapital för att täcka årets negativa budgetavvikelse.

5.5 Effekter av coronapandemin

Nedan redovisas effekter per nämnd:

Förskolenämnd

Pandemin har inneburit minskade kostnader, både vad gäller personal- och övriga kostnader. Kurser och konferenser har minskat och vikarier har inte alltid behövts eller kunnat tas in vid sjukfrånvaro. Verksamheterna har dessutom kompenseras för sina sjuklöner med 18,2 miljoner kronor och höstens kompensation har verksamheten haft svårt att förbruka.

De ekonomiska effekterna av detta på sikt är svåra att säga något om, sjukfrånvaron kan komma att öka på grund av den höga arbetsbelastningen. För verksamhetsåret så har pandemin bidragit till att hämta hem verksamhetens effektiviseringskrav på 15,8 mnkr på grund av lägre personalkostnader och erhållna statsbidrag.

Den ekonomiska uppföljningen har inte varit helt tillförlitlig då effekter av pandemin har varit svåra att förutse.

Grundskolenämnd

Verksamheten har under året erhållit 22,5 mnkr i statsbidraget för kompensation för sjuklöner, samtidigt har personalkostnader under våren varit lägre än budgeterat eftersom både personal och elever varit frånvarande och det inte alltid har tagits in vikarier. Fritidsverksamheten tappade pengar under våren då antalet barn minskade mer än under ett vanligt år. Utgifterna för kurser och konferenser har minskat samtidigt som verksamheterna fyllt på med arbetskläder, kontorsmaterial, förbrukningsinventarier böcker med mera. För måltidsverksamhetens del så har livsmedelskostnaderna minskat då mängden måltider som producerats varit färre till följd av stängda restauranger och frånvarande elever. Modersmålsundervisningen har till följd av pandemin tappat intäkter då skolorna inte köpt studiehandledning i samma utsträckning.

De ekonomiska effekterna av detta på sikt är svåra att säga något om, sjukfrånvaron kan komma att öka på grund av den höga arbetsbelastningen. För verksamhetsåret så har pandemin bidragit till att hämta hem verksamhetens effektiviseringskrav på 24,6 mnkr på grund av lägre personalkostnader och erhållna statsbidrag.

Måltidsverksamheten, kommungemensam organisation, visar en positiv avvikelse på 0,2 miljoner kronor. Pandemin har haft stor påverkan på verksamheten som haft stora intäktsbortfall på restauranger och cafeterior som varit stängda under året och minskade kostnader för personal och livsmedel. Verksamheten har fått ersättning för sjuklönekostnader som verksamheten inte räknat med. En positiv avvikelse på cirka 4 miljoner kronor varav 3,8 miljoner kronor återbetalats till köpande förvaltningar.

Gymnasienämnd

Gymnasienämnden har påverkats ekonomiskt av pandemin både genom erhållen ersättning, ökade respektive uteblivna kostnader samt till viss del uteblivna intäkter. Effekterna finns inom samtliga enheter.

Erhållen ersättning för sjuklön överstiger ökningen av kostnaderna för sjuklön jämfört med 2019.

Nämnden har haft ökade kostnader för exempelvis städ, kostnad för resor som behövt avbokas, hemresor för elever, insatser för att få till distansundervisning samt insatser för att få till undervisning på plats där distansundervisning inte varit möjlig.

Nämnden har haft minskade kostnader exempelvis för kurs och konferens, utbildningsmoment som inte kunnat genomföras, både personal och elevresor som inte kunnat genomföras och minskade kostnader för kostverksamhet då färre elever ätit skollunch på grund av distansundervisningen.

Nämnden har också vissa minskade intäkter, exempelvis för internat samt uthyrning av lokaler till föreningar.

På totalen bedöms den ekonomiska nettoeffekten av pandemin innebära något minskade nettokostnader för nämnden. Exakt belopp går inte att redovisa då nämnden under året också gjort insatser för att nå en ekonomi i balans varför kostnadsminskningar kan bero på dessa åtgärder eller på pandemin eller en kombination.

Då flera av skolformerna inom gymnasiet bedrivits helt eller delvis på distans och kommer att fortsätta att göra det en period in i 2021 så är det fortfarande svårt att bedöma kostnadspåverkan på längre sikt. Vissa moment som normalt ingår i undervisningen har fått uteslutas eller anpassas på grund av pandemin vilket också kan ha inneburit uteblivna kostnader. Omfattningen av dessa uppskjutningseffekter går inte att beräkna exakt men är viktiga att veta om och hantera framåt.

Programnämnd

År 2020 får också ses i perspektivet av coronapandemin som har påverkat verksamheterna betydligt i både positiv och negativ bemärkelse framförallt på förhyrda lokaler samt för skolskjuts vilket beskrivs nedan.

Det finns en stor osäkerhet i hur mycket coronapandemin har påverkat då många faktorer verkar indirekt och döljs i ordinarie kostnadsutfall för respektive verksamhet. För lokaler redovisas en positiv budgetavvikelse på 3,0 miljoner med i huvudsak två bidragande faktorer. Investeringsprogrammet blev ej fullt utnyttjat samt en oförutsett coronarelaterad hyresrabatt från Futurum.

Till följd av coronapandemin har Region Örebro län tillfälligt valt att begränsa samplanering av skolskjutsar. Totalt sett är den redovisade merkostnaden för coronapandemin 5,0 miljoner men där finns en osäkerhet i redovisningen.

5.6 Kostnadsutveckling

Sammanställning av kostnadsutveckling som visar totala intäkter och kostnader för samtliga nämnder inom programområde Barn och utbildning.

Nämnd Belopp i tkr	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Förbrukn %	Budget 2020	Budget avvikelse
Intäkter					
Barnomsorgsavgifter	115 346	118 555	104,1%	113 852	4 703
Driftbidrag	374 395	416 987	110,5%	377 435	39 552
Försäljning av verksamhet	242 342	229 393	98,3%	233 273	-3 880
Övriga intäkter	343 581	304 311	80,8%	376 439	-72 128
Summa intäkter	1 075 664	1 069 246	97,1%	1 100 999	-31 753
Kostnader					
Personalkostnader	-2 565 769	-2 645 685	99,2%	-2 667 471	21 786
Köp av verksamhet	-1 094 147	-941 439	85,6%	-1 099 171	157 732
Lokalkostnader	-625 357	-643 801	99,2%	-648 937	5 136
Entreprenad/ fastighet mm	-242 831	-248 638	100,1%	-248 361	-277
Kapitalkostnader	-48 028	-48 860	108,5%	-45 025	-3 835
Skolskjuts/ elevresor	-90 490	-83 248	102,3%	-81 406	-1 842
Övriga kostnader	-117 579	-228 781	186,9%	-122 381	-106 400
Summa kostnader	-4 784 201	-4 840 452	98,5%	-4 912 752	72 300
Nettokostnad	-3 708 537	-3 771 206	98,9%	-3 811 753	40 547

Minus före belopp är en kostnad, inget tecken är en intäkt

Kommentar kring intäkter

Barnomsorgsavgifterna från vårdnadshavare som har barn i förskola och fritidshem är fortsatt höga till följd av den årliga kontrollen av inkomstuppgifter som infördes under 2019.

Driftbidrag, som främst utgörs av statsbidrag, har ökat de senaste åren. Den positiva avvikelsen mot budget avser statsbidrag som är av engångskaraktär.

Pandemin har resulterat i stora intäktstapp för flera verksamheter men vägs upp av erhållna statsbidrag.

Kommentar kring kostnader

Personalkostnaden som är den avsevärt största posten innebär en positiv budgetavvikelse. Här ingår effekter av sjukfrånvaro kopplat till corona, vakanser och årlig lönerrevision.

Köp av verksamhet lämnar en positiv avvikelse som delvis beror på att del av volympotten inte förbrukats fullt ut under året.

Lokalkostnaderna har ökat kraftigt de senaste åren men är nu i stort sett i nivå med budget. Entreprenad/fastighet inkluderar upparbetade kostnader för Tengvallaskolan där upparbetade projekteringskostnader kostnadsförs när byggnationen inte blev av.

Kostnader för skolskjuts och elevresor ökade till följd av ökat antal elever och taxehöjning från Region Örebro län. Kostnadsutvecklingen har inte fullt ut hanterats inom

budget däremot har åtgärden om rätten till busskort om färdvägen är minst 6 kilometer mellan bostad och skola fått förväntad halvårseffekt. Här ingår också kostnader för skolskjuts till följd av coronapandemin.

5.6 Investeringar

Objekt Belopp i tkr	Bokslut 2019	Budget 2020	Förbrukat %	Bokslut 2020	Avvikelse
Förskolenämnd	-3 747	-5 232	62%	-3 222	2 010
Grundskolenämnd	-20 013	-16 462	152%	-10 816	5 646
Gymnasienämnd	-2 718	-3 505	82%	-4 279	-774
Datorer i skola	-11 428	-11 400	69%	-16 579	-5 179
Datorer gymnasieskola	-7 831	-8 000	106%	-7 572	428
Programnämnd		-1 026			1 026
Nettokostnad	-45 737	-45 625	100%	-42 468	3 157

Minus före belopp är en kostnad, inget tecken är en intäkt

Investeringsutrymmet för inventarieinvesteringar 2020 uppgår till 45,6 miljoner kronor. Utfallet för året uppgår till 42,5 miljoner kronor vilket innebär att inte hela utrymmet har nyttjats under 2020.

En investering är förenad med driftskostnader i form av avskrivning och internränta och denna kostnad ska inrymmas inom förskolans eller skolans tilldelade budgetram.

Medel har använts till inköp av inventarier till förskolor och skolor, förnärvarande är det utrustning av nya förskolor och skolor. Inköp av datorer till verksamheten avser den pedagogiska verksamheten utifrån den IT satsning som ska bidra till att utveckla pedagogiken och skapa förutsättningar för nya hjälpmedel.

6. Fem år i sammandrag.

Fem år i sammandrag	2016	2017	2018	2019	2020	Bedömn 2021
Ekonomisk avvikelse, programområdet, mnkr	46,6	-13,2	-81,0	-6,7	40,5	+/-0
Befolkning						
Totalt antal invånare, Örebro kommun	146 631	150 192	153 367	155 696	156 595	158 203
Åldersgruppen 1-5 år	9 375	9 448	9 409	9 458	9 322	9 296
Åldersgruppen 6-15	16 764	17 463	18 134	18 656	19 008	19 330
Åldersgruppen 16-18 år	4 746	4 941	5 021	5 047	5 157	5 254
Förskoleverksamhet						
Antal barn i kommunal förskola	7 101	7 135	7 145	7 202	7 118	Oförändrad
Antal barn i pedagogisk omsorg, dagtid	0	0	0	0	0	Oförändrad
Antal barn i fristående förskola	1 119	1 120	1 096	1 073	1 032	Oförändrad
Antal barn i pedagogisk omsorg, fristående regi	30	30	28	45	49	Öka
Andel inskrivna barn i fristående förskola	14	14	13	13	13	Oförändrad
Antal barn fr andra kommuner i ÖK förskolor	21	22	16	18	18	Oförändrad
Antal intraprenader	7	7	6	6	6	Oförändrad
Varav antal barn i intraprenad	2 185	2 175	2 035		2 409	Oförändrad
Grundskoleverksamhet						
Antal elever i kommunal grundskola	13 391	13 818	14 389	14 925	15 273	Öka
Antal elever i obligatorisk särskola	133	141	149	184	195	Öka
Antal elever i fristående grundskola	3 271	3 366	3 463	3 526	3 550	Oförändrad
Andel elever i fristående grundskola	20	20	19	19	19	Oförändrad
Antal elever fr andra kommuner i ÖK grundskolor	83	77	72	74	76	Oförändrad
Antal elever fr andra kommuner i ÖK särskolor	8	7	6	5	4	Oförändrad
Antal intraprenader	10	10	11	11	12	Oförändrad
Varav antal elever i intraprenad	5 844	7 422	6 785		7 527	Öka
Gymnasieverksamhet						
Antal elever i kommunal gymnasieskola	5 237	5 276	5 270	5 163	4 896	Öka
Antal elever i kommunal gymnasiesärskola	114	103	104	111	137	Öka
Antal elever i fristående gymnasieskola	1 289	1 296	1 420	1 521	1 760	Oförändrad
Antal elever i andra kommuner fr ÖK	86	102	184	128	202	Oförändrad
Antal elever fr andra kommuner i ÖK i gymnasieskolor	1 538	1 481	1 589	1 552	1 513	Oförändrad
Antal elever fr andra kommuner i ÖK särskolor	40	42	43	47	54	Oförändrad
Andel elever i fristående gymnasieskola	26	25	28	29	33	Oförändrad
Antal intraprenader	0	0	0	0	0	
Varav antal elever i intraprenad	0	0	0	0	0	
Övrigt						
Antal elever med skolskjuts, läsårsvi	2 216	2 750	2 995			

7. Servicegarantier

Servicegarantierna är kommunens verktyg för att ange för medborgarna vilken service-/kvalitetsnivå de kommunalt finansierade tjänsterna har. De unika servicegarantierna fastställs av programnämnderna. Programnämnderna svarar för att etablera, analysera, revidera, ta bort och lägga till garantier.

Det är viktigt att medborgarna upplever att de får en bra och snabb service av oss som arbetar i Örebro kommun. Kvaliteten på våra tjänster ska vara god och medborgarna ska få ett gott bemötande. Vi ska vara tillgängliga för medborgarna. Medborgarnas behov och intressen står i centrum. Vår service ska vara på lika villkor för kvinnor och män, flickor och pojkar.

Servicegarantier	Uffall 2016	Uffall 2017	Uffall 2018	Uffall 2019	Uffall 2020	Målvärde 2020
Utfallen är i andel, procent						
Förskolan						
Du och ditt barn får en kontaktperson att vända sig till	T 79	T 79	T 79	T 76	F 78, P 79, T 78	90-100
På din förskola ska det finnas olika forum till exempel Unikum och föräldramöten där dina och andra föräldrars synpunkter kan föras fram och diskuteras	Ny fråga 2017	T 94	T 93	T 92	F 91, P 91, T 91	90-100
Grundskolan						
Det finns alltid någon på din skola som du kan vända dig till med frågor eller problem	T 85	T 85	T 82	T 83	F 84, P 83, T 83	90-100
Du får av din lärare veta vad du ska kunna för att nå kunskapskraven i de olika kurserna	T 83	T 82	T 81	T 82	F 81, P 83, T 82	90-100
Alla elever som slutar årskurs 1 ska kunna läsa	T 93	T 91	T 89	T 91	F 94, P 89, T 91	90-100
Som förälder får du samma dag veta om ditt barn har olovlig frånvaro	T 62	T 69	T 69	T 70	F 73, P 76, T 74	90-100
Gymnasieskolan						
Du får av din lärare veta vad du ska kunna för att nå kunskapskraven i de olika kurserna	T 79	T 80	T 78	T 80	F 82, P 83, T 82	90-100
Det finns alltid någon i skolan som du kan vända dig till med frågor och problem	T 81	T 80	T 84	T 84	F 85, P 81, T 83	90-100
Jag känner mig trygg i skolan	T 90	T 92	T 92	T 90	F 91, P 91, T 90	90-100

Resultatet från årets mätning visar att målvärdet för servicegarantierna ”forum för synpunkter i förskolan”, ”läsa i årskurs 1” samt ”trygghet i gymnasieskolan” uppnår målvärdet på en övergripande nivå. Övriga garantier har varierande resultat, där det i många fall ligger på ungefär samma nivåer över åren. Som tidigare beskrivits arbetar enheterna med sina respektive resultat.

8. Inriktningar och åtaganden

Nedan redovisas en sammanställning av Programnämnd barn och utbildnings egna inriktningar och åtaganden utifrån årets Programplan samt status på dessa enligt följande: ej påbörjad, pågår, slutförd.

Målområde 1 Örebroare i sin fulla kraft

Nämndens åtaganden:

- En genderbudgetanalys ska genomföras inom utvalt område för att synliggöra eventuella skillnader och därmed kunna anpassa resurserna. Analysen kommer att ske i samarbete med strategier inom hållbarhetsområdet. Status: SLUTFÖRD
- Översyn ska ske av resursfördelningsmodellerna för förskola och den obligatoriska sarskolan i syfte att följa upp hur modellerna styr mot önskade mål och effekter för ökad likvärdighet. Status: PÅGÅR
- En kartläggning ska genomföras av andel barn i förskoleålder, som går/inte går i förskolan indelat per geografiskt område i syfte att få en bild av nuläget. Status: SLUTFÖRD

Målområde 2 Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro

Nämndens åtagande eller inriktning:

- I Örebro ska det finnas en tydlig struktur för arbetet med tidiga insatser för individer i behov av stöd. (Inriktning) Status: EJ PÅBÖRJAD
- Utveckla och förbättra lek-och lärandemiljöer som stödjer inläring och trygghet. (Inriktning) Status: PÅGÅR
- Det strukturerade arbetet med en sammanhållen skolutveckling inom ramen för ”Topp 25 2025 - Skolutveckling tillsammans” ska fortsätta, i syfte att nå ökad måluppfyllelse. (Inriktning)- Status: PÅGÅR
- För att bättre kunna möta behoven hos individen ska alla berörda parter (verksamheter, nämnder och bolag) samverka med varandra för individens bästa. (Inriktning) Status: PÅGÅR
- Fortsätta det programövergripande uppdraget med att säkerställa skolpliktsansvaret. Status: PÅGÅR
- Utifrån den statliga utredningen om Riksgymnasiet, för elever med dövhet, hörselnedsättning eller grav språkstörning, ska ett arbete ske med att säkra en hög kvalitet och resurstilldelning samt skapa beredskap inför förväntad lagförändring. Status: SLUTFÖRD
- Utifrån Centralt skolstöds förändrade organisation hösten 2019 ska den nya organisationen utvärderas. Status: PÅGÅR
- Bidra i det regionala arbetet med TABB (Tillsammans för alla barns bästa). Status: PÅGÅR
- Etablera objektarkitekturen inom digitalt lärande. Status: SLUTFÖRD
- Säkerställa att arbetet påbörjas med ett IT-stöd för kunskapsuppföljning över tid. Status: SLUTFÖRD
- Påbörja arbetet med en strategisk plan för elevadministrativa system. Status: PÅGÅR
- Den pågående satsningen Arbetsmarknadskunskap, i Handelskammarens regi, bidrar till målet. Syftet är att minska klyftan mellan arbetslivet och skolan genom bland annat inspirationslektioner för elever i årkurs 7-9 och gymnasieskolan. Status: SLUTFÖRD
- Fortsätta utreda behovet av så kallade internationella skolplatser med syftet att skapa en kvalitativ utbildning med internationell läroplan och genom det skapa större konkurrenskraft i regionen för utländsk arbetskraft. Status: PÅGÅR

- Fortsätta stärka arbetet kring studie- och yrkesvägledning. Status: PÅGÅR

Målområde 3: Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro

Inga riktade åtaganden inom målområdet.

Målområde 4: Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet

Inga riktade åtaganden inom målområdet.

Målområde 5: Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald

Inga riktade åtaganden inom målområdet.

Målområde 6: Hållbara och resurseffektiva Örebro

Nämndens inriktningar och åtaganden:

- Utveckla principer för ekonomistyrning som skapar incitament för kostnadsmedvetenhet, förnyelse och effektivitet med kommunens medel. (Inriktning) Status: PÅGÅR
- Genomföra en strukturomvandling för att säkerställa välfärdens tillväxt i tider av demografisk förändring. (Inriktning) Status: EJ PÅBÖRJAD
- Förbättra och samordna nyttjandegraden av befintliga och framtida lokaler i Örebro kommun. (Inriktning) PÅGÅR
- Säkerställa resursanvändning vid simundervisning. Status: PÅGÅR
- Säkerställa kostnadsposter för särskilt stöd på specialskolor med anledning av stora kostnadsökningar. Status: SLUTFÖRD
- Säkerställa finansiering och gränsdragning för utrustning vid nybyggnation av grundskolor. Status: PÅGÅR
- Säkra behov och kostnadsutvecklingen för skolskjuts. Status: PÅGÅR
- Utveckla samordning och långsiktig strategisk planering för sökande och användning av statsbidrag. Status: SLUTFÖRD
- Se över möjligheten att ta in barnomsorgsintäkter från vårdnadshavare inom fristående förskolor och pedagogisk omsorg. Status: PÅGÅR
- Se över möjligheten till en enhetlig process för interkommunala ersättningar för förskola, grundskola, gymnasieskola och särskola. Status: PÅGÅR
- Se över möjligheten att ha en gemensam kö- och antagningsprocess inom förskola och pedagogisk omsorg. Status: PÅGÅR
- Revidera riktlinjen för Örebro kommuns utbildning av nyanlända och flerspråkiga barn och elever. Status: PÅGÅR
- Revidera riktlinje för skolskjuts. Status: PÅGÅR
- Se över tilldelningen till utförare som bedriver verksamhet för barn på obekvämtid. Status: SLUTFÖRD
- Se över nuvarande timersättning gällande tilläggsbelopp inom förskola och skola. Status: SLUTFÖRD
- Stärka information och kommunikation kring kungemensamma resurser. Status: SLUTFÖRD
- Säkra programdirektörens roll i kompetensförsörjningen kopplat till strategin Arbetsgivarpolitisk strategi för kompetensförsörjning samt processtyrnings specifikationen. Status: SLUTFÖRD
- Utveckla och samordna samarbetet med utbildningsgivare (universitet, folkhögskola). Status: SLUTFÖRD

9. Bilagor.

- Bilaga 1 Årsberättelse - 2020 Förskolenämnden
- Bilaga 2 Årsberättelse - 2020 Grundskolenämnden
- Bilaga 3 Årsberättelse - 2020 Gymnasienämnden